

Tampereen kesäyliopiston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2026-2028

Sisällysluettelo

1. Johdanto	2
1.1 Lait tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman taustalla	2
1.1.1 Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (8.8.1986/609)	2
1.1.2 Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014)	3
2. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuustilanteen kartoittaminen Tampereen kesäyliopistossa	4
2.1 Opiskelijakyselyyn vastanneiden taustatietoja	4
2.2 Opiskelijoiden kokemukset yhdenvertaisuudesta ja syrjinnästä	5
Yhdenvertainen kohtelu.....	5
Häirintä ja syrjintä	6
Kesäyliopiston toiminnan tasapuolisuus.....	6
2.3 Esteettömyys ja saavutettavuus	7
Fyysisten tilojen esteettömyys.....	7
Digitaalisten palveluiden saavutettavuus	8
Oppimisvaikeuksien huomiointi.....	8
Viestinnän selkeys.....	9
2.4 Osallisuus ja vaikuttamismahdollisuudet.....	9
2.5 Yhteenveto ja jatkokehitykset	10
3. Toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi 2026–2028.....	12
Tavoitteet.....	12
Toimenpiteet.....	12
Vastuunjako tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisessa ja toimintaohje tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman vastaisissa tapauksissa	13
Liitteet.....	14
Liite 1. Järjestyssäännöt ja turvallisemman tilan periaatteet	14
Liite 2. Opiskelijakysely	17

1. Johdanto

Tampereen kesäyliopisto on vapaan sivistystyön lain mukaista koulutustoimintaa toteuttava oppilaitos, jonka keskeisiin arvoihin kuuluu avoimuus, proaktiivisuus, vaikuttavuus, vastuullisuus ja yhteistyö. Tampereen kesäyliopisto järjestää avointa korkeakouluopetusta sekä muuta ammatillisiin ja sivistyksellisiin osaamistarpeisiin vastaavaa vapaan sivistystyön koulutusta, mukaan lukien ikääntyvien yliopistokoulutus ja maahanmuuttajakoulutus. Koulutuksessa painottuvat yhteiskunnallinen, liiketalouden ja hallinnon ala, humanistinen ja kasvatusala, kulttuuriala, luonnontieteiden ala sekä sosiaali- ja terveysala.

Tampereen kesäyliopiston opinnot ovat avoimia kaikille iästä ja pohjakoulutuksesta riippumatta, mutta joihinkin lisä- ja täydennyskoulutuksiin voidaan vaatia kouluttajan määrittelemä pohjakoulutus sekä työkokemusta. Tampereen kesäyliopistossa opiskelee vuosittain noin 6500 opiskelijaa. Kesäyliopiston opiskelijat koostuvat lähinnä korkeakouluopiskelijoista, toisen asteen opiskelijoista, työikäisistä sekä senioreista. Maahanmuuttajataustaisten osuus opiskelijoista on merkittävä.

Tampereen kesäyliopistolla on tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, jonka tavoitteena on edistää sekä opiskelijoiden että työntekijöiden tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Ensimmäinen suunnitelma laadittiin vuosille 2018–2020. Uusin suunnitelma perustuu kesällä 2025 toteutetun opiskelijakyselyn tuloksiin ja sisältää kuvauksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslain sisällöstä, oppilaitoksen nykytilanteesta sekä opiskeluun ja opetukseen liittyvistä toimenpiteistä ja vastuuhenkilöistä.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus Tampereen kesäyliopistossa ei tarkoita, että eri sukupuolia tai kohderyhmiä tulisi olla opiskelijoina yhtä paljon. Sen sijaan tavoitteena on tarjota mahdollisimman kattava koulutustarjonta, johon eri taustaiset opiskelijat voivat tasavertaisesti hakeutua. Opiskelijat valitaan kursseille pääosin ilmoittautumisjärjestyksessä. Poikkeuksena ovat tietyt täydennyskoulutukset, joissa valinta perustuu hakijoiden ammatilliseen osaamiseen ja työkokemukseen. Tärkeää on myös osallistumisen esteiden tunnistaminen ja poistaminen sekä piilevien opintotarpeiden esiin tuominen. Kesäyliopisto huomioi koulutuksissaan sukupuoliroolien muutokset ja tasa-arvokysymykset.

Kesäyliopiston verkkosivut uudistettiin vuonna 2020 vastaamaan digitaalisten palvelujen tarjoamista koskevan lain (309/2019) vaatimuksia. Verkkosivut täyttävät WCAG 2.1 -ohjeistuksen mukaiset AA-tason saavutettavuuskriteerit. Sivuston saavutettavuusseloste on saatavilla verkkosivuilla. Opetus järjestetään mahdollisuuksien mukaan esteettömissä tiloissa ja ajankohtina, jotka mahdollistavat laajan osallistumisen. Lisäksi kesäyliopiston laaja verkko-opintotarjonta tukee opintojen saavutettavuutta.

Opintojen arvioinnista vastaa kurssien opettaja, ei hallintohenkilöstö. Arviointi perustuu ennalta määriteltyihin kriteereihin, joissa huomioidaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden periaatteet. Avoimen korkeakouluopetuksen arviointi toteutetaan yhteistyöyliopiston ohjeiden mukaisesti.

1.1 Lait tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman taustalla

1.1.1 Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (8.8.1986/609)

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986) tuli voimaan 1.1.1987. Lakiin on tehty useita muutoksia ja viimeksi sitä uudistettiin 11.11.2016.

Lain tarkoituksena on estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä tässä tarkoituksessa parantaa naisten asemaa erityisesti työelämässä. Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä.

Tasa-arvolaki kieltää syrjinnän sukupuolen, sukupuoli-identiteetin ja sukupuolen ilmaisun perusteella. Tampereen kesäyliopiston on huolehdittava siitä, että sukupuolten välisen tasa-arvon edistämiseksi tehdään järjestelmällistä ja suunnitelmallista työtä. Kesäyliopiston tulee myös ennaltaehkäistä syrjintää sukupuoli-identiteetin ja sukupuolen ilmaisun perusteella.

Tasa-arvolaki kieltää asettamasta henkilöä sukupuolen, sukupuoli-identiteetin tai sukupuolen ilmaisun perusteella muita epäedullisempaan asemaan opiskelijavalinnoissa, opetusta järjestettäessä, opintosuoritusten arvioinnissa, oppilaitoksen tai yhteisön muussa varsinaisessa toiminnassa sekä tasa-arvolain yleistä syrjintäkieltoa koskevassa säännöksessä tarkoitetulla tavalla. Oppilaitoksen menettelyä on pidettävä kiellettyä syrjintänä myös, jos henkilö joutuu seksuaalisen häirinnän tai sukupuoleen perustuvan häirinnän kohteeksi tai syrjintäkäskyn tai -ohjeen johdosta syrjityksi tasa-arvolaisilla tarkoitetulla tavalla.

Mikäli opiskelija katsoo joutuneensa syrjityksi sukupuolen perusteella, hänellä on oikeus saada Tampereen kesäyliopistolta asiaa koskeva kirjallinen selvitys. Selvitys on annettava viivytyksettä. Kirjallinen selvitys on annettava myös, jos opiskelija kokee joutuneensa seksuaalisen häirinnän tai sukupuoleen perustuvan häirinnän kohteeksi. Selvityksessä on tällöin todettava, mihin toimiin Tampereen kesäyliopisto on ryhtynyt häirinnän poistamiseksi.

1.1.2 Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014)

Lain tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa.

Lain 8 §:n mukaan ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen. Välittömän ja välillisen syrjinnän lisäksi tässä laissa tarkoitettua syrjintää on häirintä, kohtuullisten mukautusten epääminen sekä ohje tai käsky syrjiä.

Sellainen oikeasuhtainen erilainen kohtelu, jonka tarkoituksena on tosiasiallisen yhdenvertaisuuden edistäminen taikka syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäiseminen tai poistaminen, ei ole syrjintää. (9 §)

Tampereen kesäyliopiston on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Edistämistoimenpiteiden on oltava oppilaitoksen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia.

Tampereen kesäyliopiston on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi sekä varattava oppilaille ja heidän huoltajilleen sekä opiskelijoille tai heidän edustajilleen mahdollisuus tulla kuulluiksi edistämistoimenpiteistä.

Yhdenvertaisuuden toteutumista valvovat yhdenvertaisuusvaltuutettu, yhdenvertaisuus – ja tasa-arvolautakunta, oman työpaikan työsuojeluvaltuutettu sekä tarvittaessa oikeusinstanssit

2. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuustilanteen kartoittaminen Tampereen kesäyliopistossa

Tampereen kesäyliopistossa toteutettiin kesäkuussa 2025 opiskelijakysely. Opiskelijakyselyn tarkoituksena oli selvittää Tampereen kesäyliopiston opiskelijoiden kokemuksia tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta. Kysely lähetettiin kaikille opiskelijoille, jotka olivat osallistuneet kesäyliopiston lähi- tai etätoteutuksina järjestetyille kursseille, tentteihin tai yleisöluennoille viimeisen vuoden aikana. Opiskelijakysely löytyy liitteistä (Liite 2).

2.1 Opiskelijakyselyyn vastanneiden taustatietoja

Opiskelijakyselyyn vastasi yhteensä 263 henkilöä. Suurin osa kyselyyn vastaajista oli naisia, sillä heitä oli 202. Kyselyyn vastasi lisäksi 55 miestä ja 2 sukupuolensa muuksi määrittelevää. 5 kyselyyn vastaajaa ei halunnut kertoa sukupuoltaan (taulukko 1).

Kyselyyn vastasi eri ikäisiä opiskelijoita. Eniten vastaajia oli 45-64- vuotiaiden ikäryhmässä ja vähiten puolestaan alle 18- vuotiaiden ikäryhmässä (taulukko 2).

Sukupuoli	Vastaajien lukumäärä	%
Nainen	202	76.8
Mies	55	20.9
Muu	2	0.8
En halua vastata	5	1.5

Ikä	Vastaajien lukumäärä	%
Alle 18 vuotta	5	1,9
18-24 vuotta	11	4.2
25-44 vuotta	74	28.1
45-64 vuotta	112	42.6
65 vuotta tai enemmän	61	23.2

Taulukko 1.
Vastaajien sukupuoli

Taulukko 2.
Vastaajien ikäjakautuma

Kyselyyn vastasi opiskelijoita monista eri äidinkielistä. Suomi oli äidinkieli suurimmalla osalla kyselyyn vastaajista (223 hlö). Toiseksi eniten vastaajia oli kategoriassa "muu". Tässä kategoriassa äidinkieliä oli mm. saksa, italia, turkki ja venäjä.

Äidinkieli	Vastaajien lukumäärä	%	
Suomi	223	84.8	
Ruotsi	1	0.4	
Englanti	11	4.2	
Muu, mikä?	28	10.6	venäjä, ukraina, nepali, farsi, myanmar, espanja, saksa, latvia, tagalog, portugali, armenia, italia, vietnam ja turkki

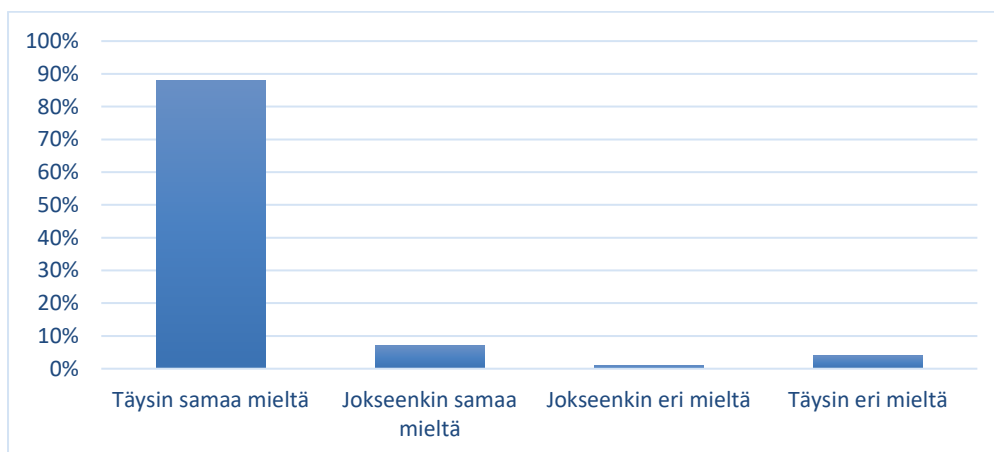
Taulukko 3. Vastaajien äidinkieli

2.2 Opiskelijoiden kokemukset yhdenvertaisuudesta ja syrjinnästä

Opiskelijakyselyssä kartoitettiin opiskelijoiden kokemuksia yhdenvertaisesta kohtelusta Tampereen kesäyliopistossa. Lisäksi kyselyssä haluttiin selvittää mahdolliset häirinnän ja syrjinnän kokemukset.

Yhdenvertainen kohtelu

Tampereen kesäyliopistossa opiskelleista valtaosa (87,7%) kertoi kokeneensa tulleen kohdelluksi yhdenvertaisesti muiden opiskelijoiden kanssa (kuvio 1). Opiskelijoista suurin osa (90,4%) oli myös kokenut, etteivät heidän henkilökohtaiset taustatekijänsä, kuten ikä, sukupuoli, kielitausta, etninen tausta, uskonto, vammaisuus tai seksuaalinen suuntautuminen ole vaikuttaneet negatiivisesti kohteluun kesäyliopistossa.

Kuvio 1. "Koen, että minua on kohdeltu Tampereen kesäyliopistossa yhdenvertaisesti muihin opiskelijoihin verrattuna?"

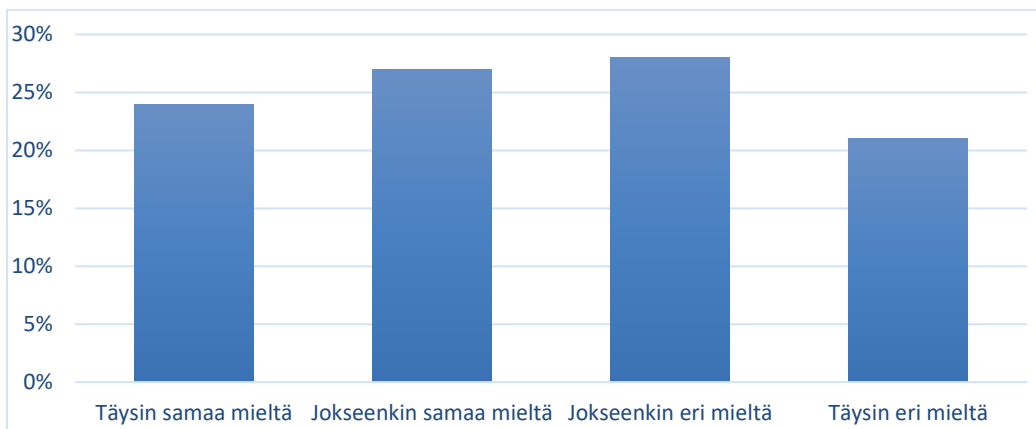
Häirintä ja syrjintä

Kyselyyn vastanneista lähes kaikki kertoivat, etteivät ole kokeneet itseensä kohdistuvaa häirintää tai syrjintää kesäyliopiston kursseilla tai havainneet syrjinnän tai häirinnän kohdistuvan muihin ihmisiin. (kuvio 2). Vastaajista 89.3% oli myös täysin samaa mieltä ja 7.3% jokseenkin samaa mieltä siitä, että on kokenut voivansa olla oma itsensä kursseilla ilman pelkoa syrjinnästä tai häirinnästä.

Kuvio 2. ” Olen kokenut itseeni kohdistuvaa häirintää tai syrjintää kesäyliopiston kursseilla tai muussa toiminnassa”

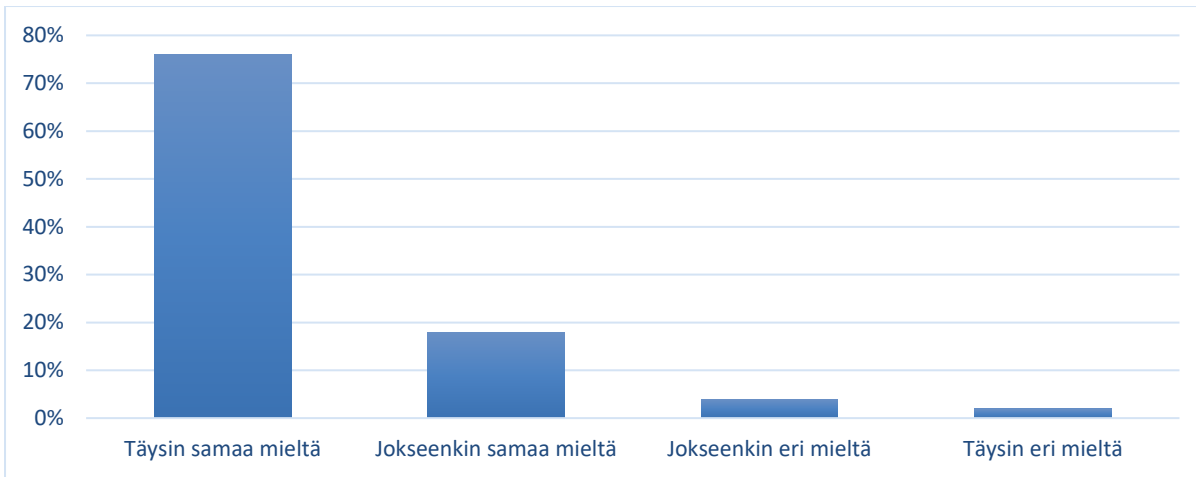
Sen sijaan kyselyyn vastanneista vain 24% oli täysin samaa mieltä siitä, että tietää kenelle voi ilmoittaa mahdollisesta Tampereen kesäyliopistossa tapahtuvasta syrjinnästä tai häirinnästä (kuvio 3).

Kuvio 3. ” Tiedän, kenelle voin ilmoittaa mahdollisesta Tampereen kesäyliopistossa tapahtuvasta syrjinnästä tai häirinnästä”

Kesäyliopiston toiminnan tasapuolisuus

Suurin osa kyselyyn vastaajista oli täysin samaa mieltä (76%) tai jokseenkin samaa mieltä (18%) siitä, että Tampereen kesäyliopiston toiminta on suunnattu kaikille tasapuolisesti (kuvio 4). Ne opiskelijat, jotka eivät kokeneet toiminnan olevan kaikille tasapuolista, perustelivat näkemystään erityisesti korkeilla kurssimaksuilla, jotka voivat muodostaa joillekin esteen osallistumiselle. Tällä hetkellä kesäyliopiston rahoitusrakenne ei mahdollistakaan sellaisia kurssihintoja, jotka tavoittaisivat kaikki kohderyhmät. Hinnoittelu saattaa rajata koulutusten ulkopuolelle esimerkiksi osan työttömistä, eläkeläisistä, pienituloisista ja maahanmuuttajista.

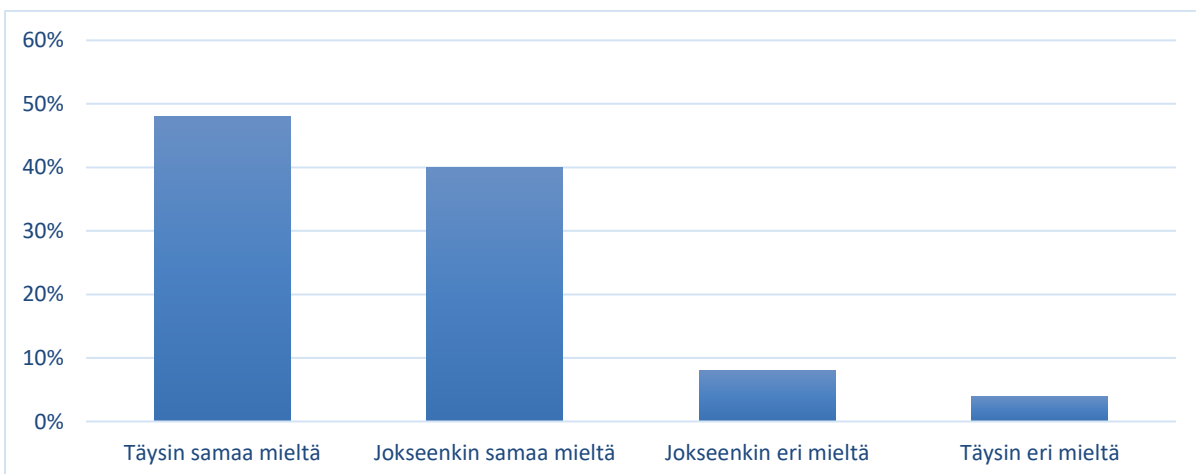
Kuvio 4. ”Koen, että kesäyliopiston toiminta on suunnattu kaikille tasapuolisesti”

2.3 Esteettömyys ja saavutettavuus

Opiskelijoiden kokemusta esteettömyydestä ja saavutettavuudesta kartoitettiin fyysisten tilojen esteettömyyden, digitaalisten palveluiden saavutettavuuden, oppimisvaikeuksien huomioinnin ja viestinnän selkeyden näkökulmista.

Fyysisten tilojen esteettömyys

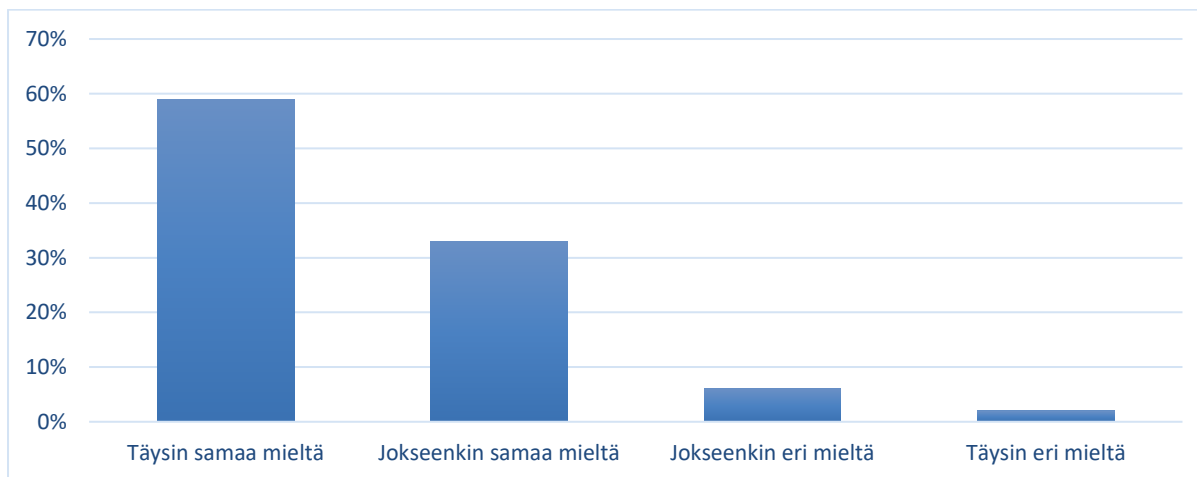
Opiskelijoista suurin osa oli täysin samaa mieltä (47,8%) tai jokseenkin samaa mieltä (39,5%) siitä, että Tampereen kesäyliopiston koulutuksissa käytetyt tilat ovat esteettömät (kuvio 5). Opiskelijat, jotka eivät olleet väittämän kanssa täysin samaa mieltä, toivat esille koulutustilojen portaat. Lisäksi esteettömyyden puutetta perusteltiin ovien raskaudella ja kapeilla käytävillä.

Kuvio 5. ”Tampereen kesäyliopiston koulutuksissa käytetyt tilat ovat mielestäni esteettömät?”

Digitaalisten palveluiden saavutettavuus

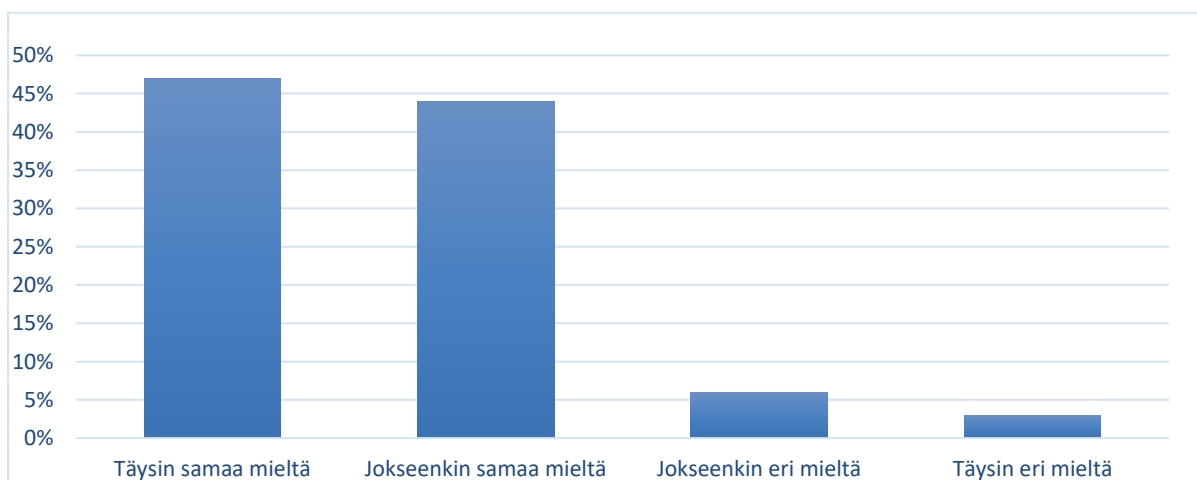
Tampereen kesäyliopiston koulutustarjonnassa käytetään paljon digitaalisia palveluita ja oppimisympäristöjä. Paljon käytettyjä oppimisympäristöjä ovat Zoom- ja Moodle-alustat. Kyselyn mukaan käytössä olevat digitaaliset palvelut ja oppimisympäristöt koetaan kuitenkin pääsääntöisesti helppokäyttöisiksi ja saavutettaviksi (kuvio 6). Ajoittaisiksi haasteiksi nostettiin nettiyhteys, kirjautumisongelmat ja ohjelmistojen päivitykset. Lisäksi useampi kertoi kokevansa Moodlen epäselväksi.

Kuvio 6. "Kesäyliopiston käyttämät digitaaliset palvelut ja oppimisympäristöt (esim. verkkosivut, Zoom- ja Moodle-alustat) ovat olleet helppokäyttöisiä ja saavutettavia"

Oppimisvaikeuksien huomiointi

Kaikki opetus Tampereen kesäyliopistossa pyritään järjestämään siten, että se ottaisi huomioon erilaiset oppijat opiskelijavalintojen, opetuksen toteuttamisen ja arvioinnin suhteen. Kyselyn tulokset osoittivat, että kesäyliopisto on onnistunut varsin hyvin tavoitteessaan. Vastaajista suurin osa oli täysin samaa mieltä tai jokseenkin sitä mieltä, että erityistarpeet tai oppimisen tuen tarpeet on huomioitu (kuvio 7).

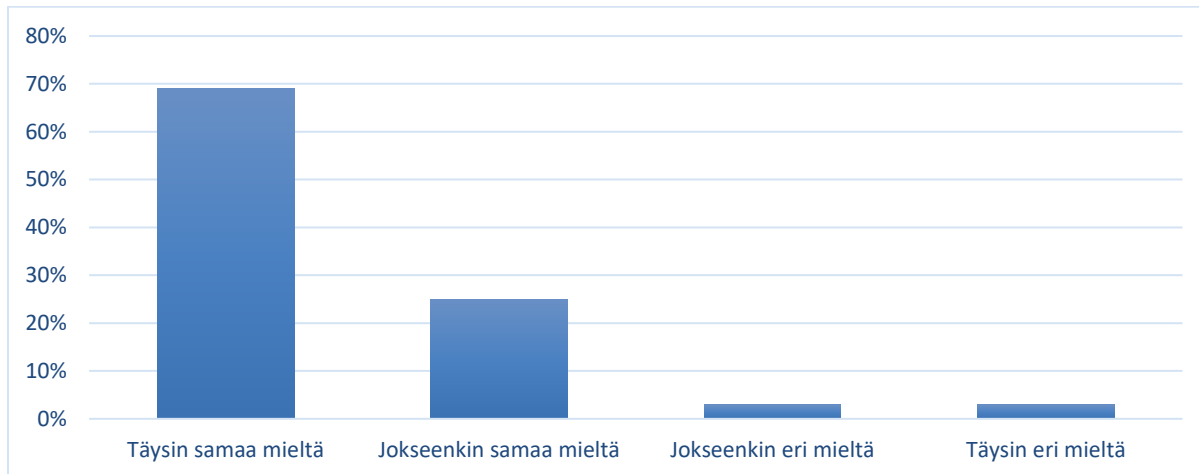

Kuvio 7. "Kesäyliopiston toiminnassa on huomioitu erityistarpeet tai oppimisen tuen tarpeet"

Viestinnän selkeys

Opiskelijakyselyssä kartoitettiin myös, miten opiskelijat ovat kokeneet Tampereen kesäyliopiston viestinnän. Kyselyn mukaan kesäyliopiston viestintä koettiin pääsääntöisesti selkeäksi ja kaikkia tavoittavaksi, sillä täysin samaa mieltä tästä väittämästä oli 69.2% (kuvio 8). Opiskelijoiden mukaan esimerkiksi sähköpostien todettiin olevan ymmärrettäviä ja oikea-aikaisia. Lisäksi viestinnän koettiin luoneen tervetulleen olon kursseille.

Muutamia kehittämiskohteita nostettiin kuitenkin myös esille. Erityisesti tieto koulutustilojen muutoksista koettiin tulleen joidenkin mukaan liian myöhään. Näissä kiireellisissä tilanteissa toivottiinkin tekstiviestien käyttöä sähköpostin sijaan.

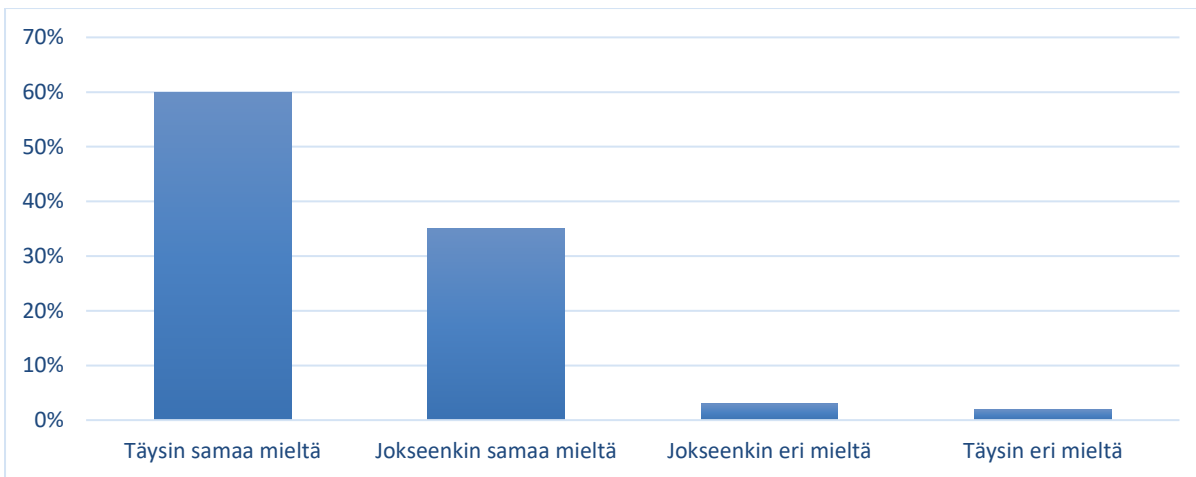

Kuvio 8. ” Kesäyliopiston viestintä on ollut selkeää ja kaikkia tavoittavaa

2.4 Osallisuus ja vaikuttamismahdollisuudet

Tampereen kesäyliopistossa koulutuspalautetta pyydetään jokaisen koulutuksen/kurssin jälkeen ja sitä seurataan jatkuvasti. Myös avoimeen palautteeseen annetaan opiskelijoille mahdollisuus. Asiakaspalautteiden vastausprosentti on koulutuksesta riippuen 40-100%.

Opiskelijoiden osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuutta kesäyliopiston toimintaan kartoitettiin myös opiskelijakyselyssä. Yli puolet (60.2%) kyselyyn vastaajista oli täysin samaa mieltä ja 35% jokseenkin samaa mieltä siitä, että kokee voivansa antaa palautetta ja vaikuttaa kesäyliopiston toimintaan (kuvio 9). Kyselyyn vastanneiden mukaan palautteen antaminen koetaan mahdolliseksi ja osassa kursseista myös opettajat kysyvät opiskelijoiden toiveita kurssien sisältöön. Kiitosta sai myös positiivisten palautteiden jakaminen kursseista kurssiesitteissä. Sen sijaan osa kertoi kokeneensa palautteen antamiseen liittyen epävarmuutta. Ensinnäkin palautteen antaminen voi tuntua vaikealle lyhyen kurssin aikana tai opiskelija voi kokea epävarmuutta siitä, miten palaute vaikuttaa ylipäätään kesäyliopiston toimintaan.

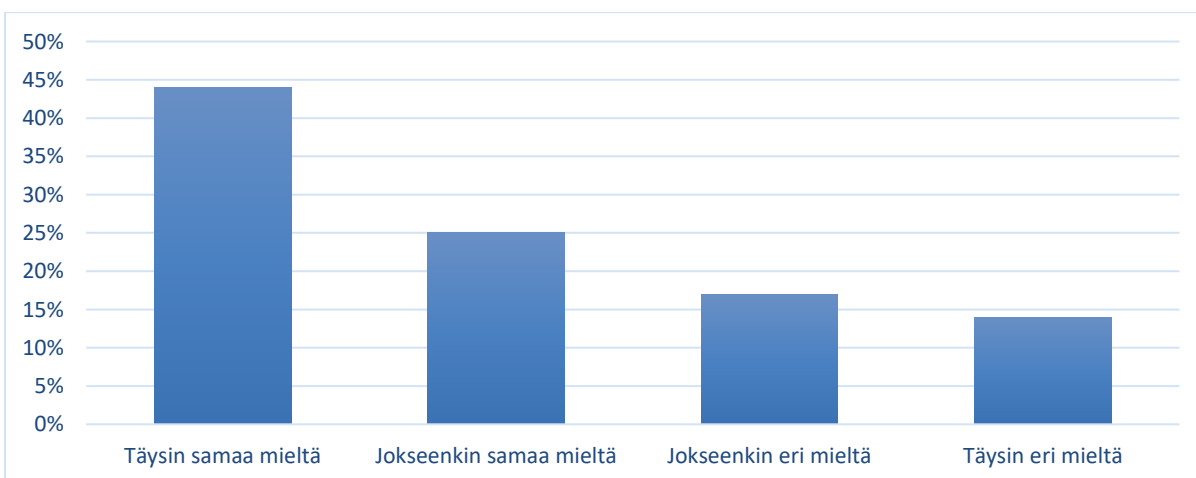

Kuvio 9 ” Koen, että voin antaa palautetta ja vaikuttaa kesäyliopiston toimintaan”

2.5 Yhteenveto ja jatkokehitykset

Tampereen kesäyliopistossa toteutettu opiskelijakysely osoitti, että tasa-arvo ja yhdenvertaisuustilanne on varsin hyvä tällä hetkellä. Kysely osoitti ensinnäkin, että valtaosa opiskelijoista on kokenut olevansa yhdenvertaisessa asemassa muiden opiskelijoiden kanssa eikä ole kokenut häirintää tai syrjintää kesäyliopistossa. Toiseksi esteettömyys ja saavutettavuus koettiin myös varsin hyväksi fyysisten tilojen esteettömyyden, digitaalisten palveluiden saavutettavuuden, oppimisvaikeuksien huomioinnin ja viestinnän selkeyden näkökulmista. Lisäksi valtaosa opiskelijoista koki voivansa vaikuttaa kesäyliopiston toimintaan.

Opiskelijakysely osoitti kuitenkin myös muutamia kehityskohteita tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyen. Kehityskohteita yhdistäväksi teemaksi osoittautui yleinen tietoisuus tasa-arvoisesta ja yhdenvertaisesta toiminnasta. Syrjinnästä ja häirinnästä kysyttäessä ensinnäkin osoittautui, että alle neljäsosa vastaajista oli täysin tietoisia, kenelle ilmoittaisivat häirinnän tai syrjinnän tapahtuessa. Lisäksi kysely osoitti, että alle puolet vastaajista oli täysin tietoisia Tampereen kesäyliopiston sivulla olevista turvallisemman tilan periaatteista (kuvio 10). Turvallisemman tilan periaatteet käytännössä tarkoittavat, että kunnioitamme toisiamme, emme syrji tai loukkaa. Annamme kaikille tilaa osallistua, kuuntelemme, ylläpidämme turvallista ilmapiiriä ja puutumme häirintään.

Kuvio 10 ” Olen tietoinen, että Tampereen kesäyliopiston verkkosivuilla on turvallisemman tilan periaatteet”

Kyselyssä halusimme kuulla nykytilan kartoituksen lisäksi opiskelijoiden ehdotuksia, kuinka Tampereen kesäyliopisto voisi parantaa tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja saavutettavuutta. Palautteista kävi ilmi, kuinka ennen kaikkea olisi tärkeää tuoda tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden teemoja esille näkyvämmiin. Käytännössä toivottiin näiden teemojen esille tuontia kurssien alussa. Lisäksi ehdotettiin tiivistettyä infosisältöä näistä teemoista kurssien Moodle-alueille. Lisäksi verkkosivuille toivottiin omaa selkeää osiota tasa-arvolle ja yhdenvertaisuudelle. Palautteiden mukaan verkkosivuilta näiden teemojen löytäminen oli hankalaa ja tähän toivottiin selkeämpää ratkaisua.

KEHITTÄMISKOHTEET

OPISKELIJOIDEN TIETOISUUS, KENELLE ILMOITTA MAHDOLLISESTA HÄIRINNÄSTÄ TAI SYRJINNÄSTÄ

TURVALLISEMMAN TILAN PERIAATTEET NÄKYVÄMMÄKSI

OMA OSA-ALUE TASA-ARVOSTA JA YHDENVERTAISUUDESTA VERKKOSIVUILLE

TIIVISTETTY INFOSISÄLTÖ TASA-ARVOSTA JA YHDENVERTAISUUDESTA MOODLEEN

TEKSTIViestien KÄYTTÖ SÄHKÖPOSTIEN SIJAAN NOPEISSA KOULUTUSTILOJEN MUUTOKSISSA

Taulukko 4. Tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvät kehittämiskohteet

3. Toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi 2026–2028

Tavoitteet

- Lisätä tietoisuutta turvallisemman tilan periaatteista siten, että väittämien *“täysin samaa mieltä”* ja *“jokseenkin samaa mieltä”* osuus kasvaa 7 prosenttiyksiköllä, tavoitetasolle 76 %.
- Parantaa tietoisuutta siitä, kenelle syrjintään tai häirintään liittyvistä tilanteista voi ilmoittaa, siten että väittämien *“jokseenkin eri mieltä”* ja *“täysin eri mieltä”* yhteenlaskettu osuus vähenee 7 prosenttiyksikköä, tavoitetasolle 42 %.
- Edistää koulutuksellista yhdenvertaisuutta järjestämällä suunnitelmakauden aikana maksuttomia koulutuksia pienituloisille, työttömille, eläkeläisille sekä maahanmuuttajille.

Toimenpiteet

- Vahvistetaan turvallisemman tilan periaatteiden ja järjestyssääntöjen näkyvyyttä sisällyttämällä ne systemaattisesti opiskelijaviestintään ennen koulutusten alkua, esimerkiksi kurssikirjeisiin ja Moodle-oppimisympäristöihin sekä koulutustiloihin.
- Kehitetään verkkosivujen sisältöä uudistuksen yhteydessä (loppuvuonna 2026) siten, että häirintä- ja syrjintäilmoituksen tekemiseen liittyvät ohjeet, ilmoituskanavat sekä käsittelyvastuut esitetään selkeästi ja saavutettavasti.
- Seurataan aktiivisesti ulkopuolisia rahoitusmahdollisuuksia, joiden avulla voidaan mahdollistaa maksuttomien koulutusten tarjoaminen kohderyhmille (pienituloiset, työttömät, eläkeläiset ja maahanmuuttajat).
- Järjestetään vuosittain kaikille avoimia ja maksuttomia yleisöluentoja sekä tarjotaan maksuttomia avoimen yliopiston opintojaksoja koulutuksellisen saavutettavuuden edistämiseksi.
- Lisätään tietoisuutta oppilaitoksen tarjoamista muutosturvakoulutusmahdollisuuksista, erityisesti työttömien kohderyhmän osalta.

Vastuunjako tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisessa ja toimintaohje tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman vastaisissa tapauksissa

Hallitus	Rehtori	Työsuojeluvaltuutettu	Työntekijät
Hallitus johtaa ja valvoo Tampereen kesäyliopiston toimintaa ja myös opiskelijoiden ja työntekijöiden tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.	Rehtori huolehtii osana sisäistä valvontaa opiskelijoiden ja työntekijöiden tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista kesäyliopistossa. Päivittäisiin valvontatoimenpiteisiin kuuluvat tarvittavat selvitykset ja selonteot, ohjeiden noudattamisen valvonta ja poikkeamien seuranta sekä virheiden ehkäisy.	Työsuojeluvaltuutettu valvoo tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista osana valtuutetun tehtävää.	Kesäyliopiston henkilökunta vastaa omalla toiminnallaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisesta Tampereen kesäyliopistossa.

TOIMINTAOHJE TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSSUUNNITELMAN VASTAISISSA TAPAUKSISSA

Opiskelija katsoo joutuneensa syrjityksi esim. sukupuolensa perusteella	Yhteydenotto häiriöilmoituksella: https://tampereenkesayliopisto.fi/ota-yhteytta/hairintalomake/	Kesäyliopisto antaa opiskelijalle kirjallisen selvityksen asiasta viivytyksettä.
Opiskelija kokee joutuneensa esim. seksuaalisen tai sukupuoleen perustuvan häirinnän kohteeksi.	Yhteydenotto häiriöilmoituksella: https://tampereenkesayliopisto.fi/ota-yhteytta/hairintalomake/	Kesäyliopisto antaa opiskelijalle kirjallisen selvityksen asiasta viivytyksettä. Selvityksestä on käytävä ilmi mihin toimiin kesäyliopisto on ryhtynyt häirinnän poistamiseksi
Henkilökuntaan kuuluva kokee joutuneensa syrjityksi/häirityksi tai huomaa kesäyliopistossa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman vastaista toimintaa.	Ilmoitus rehtorille tai tarvittaessa hallituksen puheenjohtajalle.	Rehtori tai tarvittaessa hallituksen puheenjohtaja ryhtyy viivytyksettä selvittämään asiaa ja ilmoittaa häirintä- tai syrjintäilmoituksen tehneelle työntekijälle mihin toimiin asian johdosta ryhdytään.

Liitteet

Liite 1. Järjestyssäännöt ja turvallisemman tilan periaatteet

Järjestyssäännöt koskevat Tampereen kesäyliopiston opiskelijoita ja soveltuvin osin opettajia ja hallintohenkilökuntaa.

Säännöt varmistavat työrauhan, opiskelun esteettömän sujumisen, turvallisuuden ja viihtyvyyden.

Järjestyssäännöt ovat voimassa kaikissa Tampereen kesäyliopiston oppimisympäristöissä.

1. OPISKELIJAN VELVOLLISUUDET

Tampereen kesäyliopistossa on voimassa oleva Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, jolla pyritään edistämään opiskelijoiden ja työntekijöiden tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Tasa-arvossa on kyse ihmisyydestä, ihmisarvosta sekä jokaisen ihmisen ainutkertaisuudesta. Tampereen kesäyliopisto on kaikille avoin ikään, sukupuoleen, terveydentilaan ja muuhun taustaan kuten koulutukseen, ammattiin, elämäkatsomukseen, poliittiseen kantaan katsomatta.

Opiskelijan on Tampereen kesäyliopiston voimassa olevan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti käytädyttävä hyvien tapojen mukaisesti, taattava opiskelun esteetön sujuminen sekä noudatettava Tampereen kesäyliopiston henkilökunnan ja opettajan antamia ohjeita.

Opiskelijan tulee osallistua opetukseen ja tehdä opetussuunnitelman tai muun ohjeistuksen mukaiset tehtävät saadakseen hyväksytyt opintosuorituksen. Testi- ja koetilanteissa on noudatettava annettuja ohjeita.

Opiskelijan velvollisuutena on noudattaa järjestyssääntöjä ja ilmoittaa havaitsemistaan vakavista rikkeistä Tampereen kesäyliopiston henkilökunnalle.

2. OPISKELUOIKEUS

Opiskelijan opiskeluoikeus alkaa, kun henkilö otetaan opiskelijaksi ja opinnot käynnistyvät.

Opiskeluoikeus päättyy, kun hän on suorittanut sen koulutuksen, johon hänet otettiin opiskelijaksi.

Opiskeluoikeus päättyy myös, kun koulutus päättyy, opintojen suoritusaika päättyy, opiskelija keskeyttää koulutuksen suorittamisen tai opiskelijan opiskeluoikeus perutaan.

3. OPISKELU JA OPISKELUYMPÄRISTÖ

Oppimisympäristöt pidetään siisteinä ja jokainen huolehtii omalta osaltaan, että tila jää siistiksi myös seuraavalle käyttäjälle. Tampereen kesäyliopisto ei vastaa sen käyttämiin tiloihin jätetystä omaisuudesta.

Kännyköiden ja muiden laitteiden käyttö ei saa häiritä opetusta eikä opiskelua. Muista henkilöistä otettujen kuvien ja videoiden julkaisu ja jakaminen ilman asianomaisten lupaa on kielletty.

Tupakointi kaikissa Tampereen kesäyliopiston käyttämissä tiloissa ja niiden välittömässä yhteydessä on kielletty, ellei erityistä tupakointialuetta ole määritelty. Samoin tupakkatuotteiden, tupakan vastikkeiden, tupakkavälineiden, sähkösavukkeiden ja tupakkajäljitelmiä sekä poltettavaksi tarkoitettujen kasviperäisten tuotteiden käyttö ja käsittely on kielletty. Oppimisympäristöissä ei saa olla päihtyneenä tai huumausaineen vaikutuksen alaisena.

Omaa tai toisen turvallisuutta vaarantavia tai muissa laissa kiellettyjä esineitä (esim. teräaseet ja aseet) tai aineita (esim. huumausaineet) ei saa tuoda tai pitää hallussa. Tampereen kesäyliopiston henkilökunta valvoo järjestyssääntöjen noudattamista.

Turvallisemman tilan periaatteet:

- **Kunnioitamme** toisen koskemattomuutta, joka koskee sekä fyysistä että suullista vuorovaikutusta. Kunnioitamme muiden yksityisyyttä. Arvostamme toisiamme ja toistemme erilaista osaamista ja kokemusta. Emme nolaa tai väheksy toisiamme.
- **Emme pilkkaa**, ivaa, sysää syrjään tai nolaa ketään puheillamme, käytöksellämme tai teoillamme. Emme käytä halventavaa ja toiseuttavaa kieltä. Pidättäydymme ulkonäön arvostelusta, juoruilusta ja stereotyyppien ylläpitämisestä.
- **Emme tee oletuksia** ulkonäköön tai toimintaan perustuen. Emme tee oletuksia kenenkään seksuaalisuudesta, sukupuolesta, kansallisuudesta, etnisyydestä, uskonnosta, arvoista, sosioekonomisesta taustasta, terveydestä tai toimintakyvystä.
- **Annamme tilaa.** Pyrimme huolehtimaan siitä, että kaikilla on mahdollisuus osallistua keskusteluun. Emme jyrää muiden mielipiteitä ja annamme puheenvuoron toisille. Kunnioitamme myös toisten yksityisyyttä ja käsittelemme arkoja aiheita kunnioittavasti. Olemme ennakkoluulottomia muiden mielipiteille, näkökulmille ja uusille aiheille. Pyydämme ja annamme apua matalalla kynnyksellä.
- **Pyydämme anteeksi**, jos loukkaamme toista tahallisesti tai tahattomasti. Emme kyseenalaista toisen kokemuksia, vaikka emme olisikaan samaa mieltä. Sen sijaan mietimme, miksi toinen saattoi pahoittaa mieltä.
- **Puutemme syrjintään**, jos huomaamme asiattomia tai syrjivää käytöstä. Jokaisella meillä on velvollisuus puuttua siihen ja raportoida asiasta eteenpäin. Syrjintään puututaan aina.
(Lähteinä käytetty: <https://monikulttuurinen.fi/turvallisempi-tila/> ja <https://www.ykliitto.fi/turvallinen-tila>)

4. OPISKELIJAN KURINPITO

Mikäli opiskelija ei noudata annettuja ohjeita tai rikkoo muutoin järjestyssääntöjä Tampereen kesäyliopiston henkilökunta tai koulutuksen opettaja voi poistaa opiskelijan tarvittaessa opetustilasta, oppimistilanteesta ja oppilaitoksen alueelta.

Tampereen kesäyliopiston rehtori voi antaa kirjallisen varoituksen opiskelijalle, joka häiritsee opetusta tai muuten toimii järjestyssääntöjen vastaisesti taikka menettelee vilpillisesti.

Jos rikkomus on vakava tai jos opiskelija jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, hänen opiskeluoikeutensa voidaan perua. Opiskelijan opiskeluoikeus voidaan perua, mikäli opiskelija jättää saapumatta hänelle tarjottuun kuulemistilaisuuteen.

Opiskelijan kurinpitovastuusta päättää rehtori.

Ennen edellä todetun päätöksen tekemistä on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava opiskelijaa ja hankittava muu tarpeellinen selvitys.

5. TYÖTURVALLISUUS

Tampereen kesäyliopisto huolehtii työturvallisuudesta omissa oppimisympäristöissään.

Opiskelijan velvollisuutena on noudattaa annettuja työturvallisuusohjeita ja -sääntöjä sekä ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista.

6. TAMPEREEN KESÄYLIOPISTON OMAISUUS

Opiskelija vastaa henkilökohtaisesti hänen käyttöönsä annetuista opiskeluvälineistä sekä yhteisistä tiloista. Korvausvelvollisuus määräytyy vahingonkorvauslain mukaisesti. Tampereen kesäyliopiston omaisuutta tulee käsitellä huolellisesti.

Vahingoista tulee ilmoittaa välittömästi Tampereen kesäyliopiston henkilökunnalle.

7. VOIMAANTULO

Tampereen kesäyliopiston hallitus on hyväksynyt järjestyssäännöt 29.9.2022.

Nämä järjestyssäännöt ovat voimassa 30.9.2022 alkaen. Voimassa olevat järjestyssäännöt löytyvät Tampereen kesäyliopiston nettisivuilta.

Turvallisemman tilan periaatteet lisätty 25.3.2024

Liite 2. Opiskelijakysely

(Näkyy seuraavilla sivuilla)

Opiskelijakysely tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta Tampereen kesäyliopistossa

Pakolliset kysymykset merkitty tähdellä (*)

Tämän kyselyn tarkoituksena on selvittää Tampereen kesäyliopiston opiskelijoiden kokemuksia tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta. Kysely on suunnattu kaikille, jotka ovat osallistuneet Tampereen kesäyliopiston lähi- tai etätoteutuksina järjestetyille kursseille, tentteihin tai yleisöluennoille.

Kyselyyn vastataan anonyymisti eikä vastauksia voida yhdistää yksittäisiin henkilöihin.

Kyselyyn vastaaminen kestää n. 5-10 minuuttia.

Kiitos, että käytät aikaasi ja autat meitä kehittämään toimintaamme entistä yhdenvertaisemmaksi ja tasa-arvoisemmaksi.

1. Ikä *

- Alle 18 vuotta
- 18-24 vuotta
- 25-44 vuotta
- 45-64 vuotta
- 65 vuotta tai enemmän

2. Sukupuoli *

- Nainen
- Mies
- Muu
- En halua vastata

3. Äidinkieli *

- Suomi

- Ruotsi
 - Englanti
 - Muu, mikä?
-

4. Koen, että minua on kohdeltu Tampereen kesäyliopistossa yhdenvertaisesti muihin opiskelijoihin verrattuna

- Täysin eri mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Täysin samaa mieltä

5. Halutessasi voit tarkentaa edellistä vastaustasi tähän

6. Koen, että kesäyliopiston toiminta on suunnattu kaikille tasapuolisesti

- Täysin eri mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Täysin samaa mieltä

7. Halutessasi voit tarkentaa edellistä vastausta tähän

8. Olen kokenut, että jokin henkilökohtainen taustatekijäni (esim. ikä, sukupuoli, kielitausta, etninen tausta, uskonto, vammaisuus tai seksuaalinen suuntautuminen) on vaikuttanut negatiivisesti siihen, miten minua on kohdeltu kesäyliopistossa

- Täysin eri mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Täysin samaa mieltä

9. Mitkä taustatekijät ovat vaikuttaneet negatiivisesti kohteluusi kesäyliopistossa?

- Ikä
- Sukupuoli
- Etninen tausta
- Uskonto
- Vammaisuus
- Seksuaalinen suuntautuminen
- Muu, mikä? _____

10. Voit halutessasi kuvailla kokemustasi tarkemmin

11. Tampereen kesäyliopiston koulutuksissa käytetyt tilat ovat mielestäni esteettömät

- Täysin eri mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä

Täysin samaa mieltä

12. Halutessasi voit tarkentaa edellistä vastausta tähän

13. Kesäyliopiston toiminnassa on huomioitu erityistarpeet tai oppimisen tuen tarpeet

- Täysin eri mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Täysin samaa mieltä

14. Halutessasi voit tarkentaa edellistä vastausta tähän

15. Kesäyliopiston viestintä on ollut selkeää ja kaikkia tavoittavaa

- Täysin eri mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Täysin samaa mieltä

16. Halutessasi voit tarkentaa edellistä vastausta tähän

17. Kesäyliopiston käyttämät digitaaliset palvelut ja oppimisympäristöt (esim. verkkosivut, Zoom- ja Moodle-alustat) ovat olleet helppokäyttöisiä ja saavutettavia

- Täysin eri mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Täysin samaa mieltä

18. Halutessasi voit tarkentaa edellistä vastausta tähän

19. Koen, että voin antaa palautetta ja vaikuttaa kesäyliopiston toimintaan

- Täysin eri mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Täysin samaa mieltä

20. Halutessasi voit tarkentaa edellistä vastausta tähän

21. Olen kokenut itseeni kohdistuvaa häirintää tai syrjintää kesäyliopiston kursseilla tai muussa toiminnassa

- Täysin eri mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Täysin samaa mieltä

22. Halutessasi voit tarkentaa edellistä vastausta tähän

23. Olen havainnut muihin kohdistuvaa häirintää tai syrjintää kesäyliopiston kursseilla tai muussa toiminnassa

- Täysin eri mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Täysin samaa mieltä

24. Halutessasi voit tarkentaa edellistä vastausta tähän

25. Olen voinut olla oma itseni kesäyliopiston kursseilla tai muussa toiminnassa ilman pelkoa häirinnästä tai syrjinnästä

- Täysin eri mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Täysin samaa mieltä

26. Halutessasi voit tarkentaa edellistä vastausta tähän

27. Olen tietoinen, että Tampereen kesäyliopiston verkkosivuilla on turvallisemman tilan periaatteet

- Täysin eri mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Täysin samaa mieltä

28. Tiedän, kenelle voin ilmoittaa mahdollisesta Tampereen kesäyliopistossa tapahtuvasta syrjinnästä tai häirinnästä

- Täysin eri mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Täysin samaa mieltä

29. Onko sinulla ehdotuksia, miten Tampereen kesäyliopisto voisi parantaa tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta tai saavutettavuutta?